

Studiestart på teologi 2019

– hvad er der på spil, og hvad gør Det Teologiske Fakultet for at fastholde de studerende?

Af daglig leder af studie- og karrierevejledning, cand.mag. Anja Mee Foldberg

I september 2019 blev der optaget 146 nye bachelorstuderende på Det Teologiske Fakultet. I slutningen af august og inden undervisningen startede i september, var Kierkegaard Auditoriet fyldt godt op til den første introdag. Det er en festdag, som dekanen siger i sin velkomsttale til de nye studerende. Det er et af årets højdepunkter på universitetet, når en ny årgang studerende bliver budt velkommen og med nyt liv, lyst, idéer og mod strømmer ind ad døren til studiestart. Og det er et bølgeslag, der kan mærkes og sætter aftryk.

Det tegner godt for årgang 2019. Størstedelen dukkede op til studiestarten, de faglige introdage og ruskurset, som hytteturen hedder her, hvor både sociale indslag som stjerneløb og fest og faglige indslag i form af oplæg og diskussionsgrupper om hellig krig ved lektor Carsten Selch Jensen fandt sted. Studiestarten består af flere aktiviteter og tiltag, og fra optagelsesbekræftelse til nogle måneder inde i første semester involverer den mange aktører: medstuderende, undervisere og administration. Studiestarten er forankret i Studie- og karrierevejledningen og er årets største arbejdsopgave for studievejlederne. Studiestartsevalueringen viser, at de studerende er endog

meget tilfredse med både studiestart og studiemiljø. På Det Teologiske Fakultet er årgang 2019 i gang med undervisnings- og studieaktiviteter. Der er altså gode toner og vellyd indtil videre.

Uddannelsestragten og de små tals magt

Alligevel er årgangen allerede ikke helt så stor som i august. Som gruppe følger årgang 2019 det generelle mønster, hvor frafald på bacheloruddannelser er en velkendt problematik. På Københavns Universitet (KU) falder ca. 30% fra studiet i løbet af bacheloruddannelsen og de fleste i løbet af det første år. Det Teologiske Fakultet havde i oktober 2019 i alt 575 studerende fordelt på de fire uddannelser; bachelor og kandidatuddannelsen i teologi, MA in African Studies og MA in the Religious Roots of Europe. I 2019 færdiggjorde 63 studerende bacheloruddannelsen, og kandidatuddannelsen i teologi havde et samlet optag på 62 studerende.

Der er mange årsager til, at studerende falder fra deres uddannelse, og frafald er komplekst. Nogle forhold kan universitetet påvirke – andre ikke. Der er også tale om de små tals magt. Tallene dækker over, hvad Kjerstin og Kristoffer valgte i præcis deres situation. Fortsatte de ud-

dannelsen? Søgte de ind på kandidatuddannelsen efter endt bacheloruddannelse? Den enkeltes vej har forholdsvis stor indflydelse på de små tal i studiestatistikken.

Uanset er bølgeslaget fra immatrikulationen ebbet ud ved dimissionen. I det følgende vil vi se nærmere på, hvad TEO gør for at fastholde bachelorstuderende efter optag, og hvorfor og hvordan studiestarten er vigtig for at mindske frafald.

Fortællersynsvinkel: Frafald og gennemførelse

Frafald er et institutionelt perspektiv på forskellen mellem optag og produktion: antallet af studerende, der færdiggør uddannelsen. Målet om at forbedre fastholdelsen på bacheloruddannelsen er at finde i Det Teologiske Fakultets mål- og handleplan 2018-2019 og fire år frem. Den strategiske interesse er uddannelsesøkonomisk, men også et spørgsmål om politisk legitimitet for KU og universitetssektoren. Er vi gode nok til at fastholde?

Det strategiske fokus på fastholdelse er også en position. Universitetet har i dette perspektiv ansvar for ikke bare at tilbyde forskningsbaseret undervisning i høj kvalitet, men også for at understøtte, styrke og udvikle den enkeltes forudsætninger for at gennemføre uddannelsen. Det er sket et skift i universitetets opfattelse af, hvad det har ansvar for, og i den samfundskontrakt, der er mellem sektoren og resten af samfundet. Perspektivet giver et tydeligt fokus på især studiestarten og den første tid på uddannelsen som væsentlig for fastholdelsesindsatser og som et tidsafgrænset mulighedsrum for

at have indflydelse på den enkelte studerendes vej.

Der er ikke overlap mellem perspektiverne fra institution og fra individ. Frafald er på individniveau en aktivitet med sin egen mening. Den studerende vælger at gøre noget andet end at fortsætte sin uddannelse. Denne forskel mellem universitets udfordringer med de studerende og de studerendes udfordringer med universitetet, mellem fastholdelse og vedholdenhed eller gennemførelse er grundlæggende for en forståelse af, hvad der er på spil ved studiestarten, og hvordan universiteterne kan styrke den enkelte i at gennemføre uddannelsen.

Uddannelsesvidenskaben og First Year Experience

Hvad der får de studerende til at blive, og hvordan universiteterne kan udvikle initiativer for bedre gennemførelse, er temaet for det næste netværksmøde i Dansk Universitetspædagogisk Netværks (DUN) netværk for førsteårspædagogik. I europæisk sammenhæng er den årlige konference EFYE European First Year Experience Network for forskere og understøttende funktioner det centrale netværk for arbejdet med studiestart på tværs af universiteter i Europa. Central er den amerikanske uddannelsessociolog, professor Vincent Tinto (Syracuse University), der i en årrække har arbejdet med teorier om, hvad der er vigtigt for at studerende gennemfører deres uddannelse. Tinto identificerer tre forhold, der er afgørende for den studerendes motivation for gennemførelse; self-efficacy, følelse af at høre til og den oplevede værdi af pensum. Self-efficacy er et begreb for

tiltroen til og evnen til at gennemføre opgaver og forehavender. En vigtig pointe er, at self-efficacy ikke er immanent, men opbygges gennem læring.

To læringsspor og den gode studiestart

Årgang 2019 skal lære at navigere i det akademiske; hvad det vil sige at være studerende på bacheloruddannelsen i teologi. De skal samtidig lære, hvordan det er at være studerende og styre sine studier. Studiestartsaktørerne deltager i indsatsen for at integrere de nye studerende bedst muligt. Samtidig kommunikerer de eksPLICIT og implicit to læringsspor og forventningssæt.

Det første læringsspor er det faglige. Det foregår på gruppeniveau. Her består invitationen ind i det faglige fælleskab konkret i, at underviserne arbejder introduktionspædagogisk, og desuden er der tilknyttet mentorer, ældre studerende, der afholder øvelsestimer, og det er muligt at få lektiehjælp af en ældre studerende i sprogfagene. Det andet læringsspor er mere implicit og foregår på individniveau; det er, hvordan man styrer sit studie og får en studiehverdag, man trives med. Det kræver inspiration, informationer, sparring, færdigheder og konkrete handlemuligheder at opbygge.

De nye studerende mødes med et råd om akademisk tålmodighed. Det kan være svært at sætte ord på, hvad man lærer, og hvad man kan, især når læringen gør modstand, men det kommer med tiden. Især tutorerne er troværdige og relaterbare som afsendere i øjenhøjde og sociale vidnesbyrd om, at det kan betale sig at holde ud, indtil den faglige selvtilid indfinder sig så småt. Og at det kan tage et år eller mere at opnå. Tutorerne er sociale formidlere af begge læringsspor gennem førstehåndserfaring. Her, ligesom med resten af aktørerne, bliver de studerende ikke fastholdt, men opbygger bedre forudsætninger for at blive og hjælpes til den trivsel, der er en forudsætning for læring.

Den gode studiestart handler altså om at få et indledende socialt fodfæste, så man kan have tålmodighed til at finde sine akademiske ben. Når bølgefronten rammer stranden, gør fakultetets studiestartsaktører en vigtig indsats for at give de nye studerende pålandsvind, så de kan lande sikkert på kysten. Spørgsmålet om, hvordan Det Teologiske Fakultet og universiteterne i det hele taget får studerende til at ville blive på uddannelsen, inviterer dog fortsat til undersøgelse, dialog og udvikling.